New Perspectives for Marimba
BACH | HOEKSTRA | RAVEL
Arjan Jongsma
Aliud

New Perspectives for Marimba
Arjan Jongsma

Track Listing

J.S. Bach (1685-1750)
Lute Suite in E minor, *BWV 996*

1. Prelude	02:29
2. Allemande	03:15
3. Courante	02:18
4. Sarabande	03.28
5. Bourrée	01:09
6. Gigue	03:09

S. Hoekstra (1976)

7. Clio's Patchwork, Fantasia for Marimba *(2021)*	12:15

M. Ravel (1875-1937)

8. Concerto for the Left Hand in D major, *M. 82*	20:10

Adaptation for marimba solo, flute, oboe, cello and piano

J.S. Bach (1685-1750)

9. Prelude | English Suite No. 2 in A minor, *BWV 807*	05:44

M. Ravel (1875-1937)

10. Modéré | Sonatine, *M. 40*	05:05

M. Ravel (1875-1937)

11. Menuet sur le nom d'Haydn, *M. 58*	02:00

FOREWORD

The pianistic approach to marimba playing

To play the marimba with a pianistic approach is an ongoing effort. Vida Chenoweth (1928-2018), the respected teacher of Leigh Howard Stevens, was already moving towards a musical style of playing that seems closest to what we now call a pianistic approach: choosing phrasing and delicate musical expression as the basis of interpretation. Unlike making use of ever-increasing virtuosity and dynamics, the pianistic approach incorporates more simple and more delicate ways to express musical depth in marimba playing. It has been a joint effort by players over several generations, to find a touché on the marimba that would allow this delicateness to come across. Arjan Jongsma, with his 25 years of age the youngest player of these generations, has achieved the highest delicacy in interpretations of lute and piano music thus far. He pursued this development throughout his studies at the Conservatorium van Amsterdam.

The marimba department in Amsterdam has produced several great players, among which Theodor Milkov, with whom Arjan sided to teach in a marimba summer course, opening up these new ideas to a wider and ever-growing group of marimba players.

Using a pianistic technique based on the Moeller method of playing more notes in an ongoing bounce during only one wrist or arm movement, Arjan has managed to phrase the music as if the notes were tied together, as if played by a string player. This fluency enables lines and phrases to be subtle and full of imaginary expression.

The pieces by Bach and Ravel sound as if these composers have written expressly for the marimba, so suitable is the interpretation to their music. The new piece Clio's Patchwork, Fantasia for Marimba by Sipke Hoekstra (a very welcome asset to the repertoire) also underlines these new possibilities of the marimba as a standalone recital instrument. With this new piece now being presented on stage and on this CD, the future possibilities seem endless.

By listening to this recording, it will become obvious that it is the start of a new era of interpretation of great pieces on the marimba. At the same time, new pieces by composers with a keen ear for phrasing and colouring are seductive to the ear and display the beauty of the wood that the marimba player touches.

Peter Prommel - *Professor Hochschule für Musik Detmold & Conservatorium van Amsterdam*

PUSHING
the boundaries

Ravel on marimba The idea of making a CD with works from two of my favourite composers, dates from a couple of years ago when I was studying for my master's degree at the Conservatorium van Amsterdam. During this period, I discovered playing music by Ravel on marimba. First with the Colori Ensemble, playing an adaptation of Ma Mère l'Oye, where I found out that the typical sound of marimba seems to fit the impressionistic world of Ravel perfectly. A reason for me to try out some of his works for piano solo on the marimba, which resulted in playing Menuet sur le nom d'Haydn and Sonatine. Almost no changes in the score were needed to be able to play those pieces, apart from some chords I had to bring back to four voices. And another - quite funny - adaptation: for the very last note of Sonatine, I had to take one extra bar from a xylophone, since that specific note doesn't exist within the range of a five-octave marimba.

Concerto for the Left Hand Obviously, when diving into Ravel's oeuvre, the Concerto for the Left Hand in D major is a masterwork not to be missed. One of my general goals is to show as many colours as possible on the marimba. To be able to do that, we need pieces that give us those possibilities and I found out the Concerto for the Left Hand would push me to extend this range of colours even more, varying from beautifully fluent, legato lines in the final cadence, short militaristic notes in the allegro, to powerful, heavy statements in the first cadence. In the adaptation we made for marimba solo, flute/piccolo, oboe/English horn, cello and piano, we tried to recreate the orchestral sound in a chamber music setting. One big advantage of this setting is that, as a marimba player, one can make use of the full dynamic range of the instrument without having to push its limits, since it is easier to balance with a small ensemble.

Polyphonic repertoire While playing Ravel was relatively new to me, playing Bach on marimba has been part of my studies at the Conservatorium van Amsterdam since day one. Since a couple of decades, it has been common practice to perform the beautiful cello suites on the marimba, and so did I, and still do. Although I am using a lot of ideas from string players in my playing, I feel the instrument itself is practically closer to a harpsichord or a Lautenwerck. With recently developed playing styles and techniques, it is actually possible to play more and more pieces written for those instruments on marimba. Therefore, I decided to spend my master studies on focusing on this subject and to find a way to make it work for myself. Apart from technically being able to play those polyphonic structures by using rotation and Moeller technique, it actually ended up in focusing on how to bring more expression and nuance in my phrasing by adapting the touché.

New Perspectives The great thing about adaptations is that often you will need to enhance your playing, both technically and musically. It pushes the boundaries and therefore gives also new and more possibilities for contemporary composers to write for marimba. Clio's Patchwork by Sipke Hoekstra was written with this idea in mind. When working together with Sipke, I showed him those new possibilities, often referred to as the 'pianistic approach'. Next to this approach, I was looking for a piece which could work as a bridge between Bach and Ravel, connecting counterpoint and impressionism, with a modern taste. Clio's Patchwork is a great addition to the marimba repertoire. Together with the adaptations of the music by Bach and Ravel, to me it perfectly represents the concept of this cd: offering new perspectives for marimba.

Arjan Jongsma

Arjan Jongsma with the Colori Ensemble

ABOUT
the repertoire

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Lute Suite in E minor, BWV 996

Ever heard of a Lautenwerck? Probably not, because no original specimen of this instrument has survived anywhere across the globe. And yet it was one of Bach's favourite keyboard instruments, and at the time of his death, he owned two of them. What it is? In short: one sees a harpsichord, but one hears a lute. Like the lute, it has a rounded resonance box and is equipped with gut strings. This makes the sound rounder and warmer, again: the same as the lute. Many researchers therefore believe that Bach never meant it to be played on a lute, but rather for the instrument that was so dear to him: the Lautenwerck. The fact that he wrote the piece in a regular music

notation, instead of using lute tablature, makes this thought even more plausible. Another strong argument is the key in which he wrote it, E minor, which was an awkward key to play in on the lute as it was in those days. The marimba is extremely well suited to reproduce this warm and delicate sound that Bach presumably had in mind. Please, pay special attention to the warmth and depth of sound in the low registers, that corresponds so wonderfully with the aspects we value in the sound of the lute.

Sipke Hoekstra (1976)
Clio's Patchwork, Fantasia for Marimba

This Fantasia for marimba was written for and dedicated to Arjan Jongsma. In this piece we hear Clio, muse of hymn, epos and history, at work. She is sewing together a quilt of patches from past and present. On contrasting and colourful patches, themes and motives are depicted, that elsewhere reoccur in a different form. The result is a landscape of sound in which counterpoint, expressionism and minimalism are merged together, just like past and present are blended in our minds.

This is based on a new marimba technique, pioneered by Jongsma, which allows the marimba to be approached as a piano. And, by consequence, this technique opens up a whole new range of possibilities in the repertoire for the marimba. Clio's Patchwork displays this technique and at the same time composes Clio's hymn of praise to the marimba and the skill of players like Arjan Jongsma.

Maurice Ravel (1875-1937)
Piano Concerto for the Left Hand in D major, M. 82
(adaptation for solo marimba and ensemble)

Paul Wittgenstein had a great start in life. He grew up in a very wealthy family, where great names like Brahms and Mahler were frequent guests. He himself too was an extraordinary musical talent. His debut as a pianist was in 1913, in Vienna, on the brink of the Great War. This terrible conflict shattered his musical aspirations: his right arm was pierced by a sniper's bullet and had to be amputated. The family's wealth enabled him however to commission compositions for piano left-handed from the most gifted and famous composers of the day. Ravel's contribution is no doubt the most famous example: the piano concerto for the left hand. It was written in the years 1929-'31, in the midst of the interbellum, that ominously silent period during which everyone sensed that worse was yet to come. By listening cautiously, one senses the aftermath of the Great War. But at the same time, Ravel seems to forefeel an even greater and more destructive storm. Every now and again, the composer tries to diffuse the tension, with comforting,

hopeful and optimistic passages. But the unease predominates.

The concerto is stunning in its virtuosity ("am I really hearing only one hand playing?"), rich in musical contrasts and appealing in its musical language. Therefore, it is still very popular with modern audiences. And no doubt this adaptation for marimba, flute, oboe, cello and piano will be too. The piano in an accompanying role this time. And: played with both hands.

Johann Sebastian Bach
Prelude from English Suite No. 2 in A minor, BWV 807

How English are these English Suites anyway? We know that the French Suites by Bach are more Italian than French when it comes to form and style. Should we be sceptical here too? On one of the early manuscripts, Johann Christian, Bach's youngest son, wrote: 'Fait pour les Anglois', an indication that there is indeed an English connection. Bach's first biographer, Johann Nikolaus Forkel, was told by Bach's sons that he wrote the suites for a 'distinguished Englishman'. What we do know for a fact: in the same period that he composed his English Suites, Bach was inspired by the suites written by the London-based French composer Charles Dieupart. We know this, because between 1709 and 1714 Bach copied these suites. An obvious link with England.

At that time, no distinct English style existed. There was the powerful legacy of Henry Purcell, who lived a generation earlier, but German and Italian influences dominated the musical landscape. The energetic prelude of the second English suite demonstrates this. Concerto-like elements are alternated with the exalted counterpoint that we associate with the music from above the Alps. Bach bringing together German and Italian virtuoso elements for a French Englishman. Sounds pretty English, doesn't it?

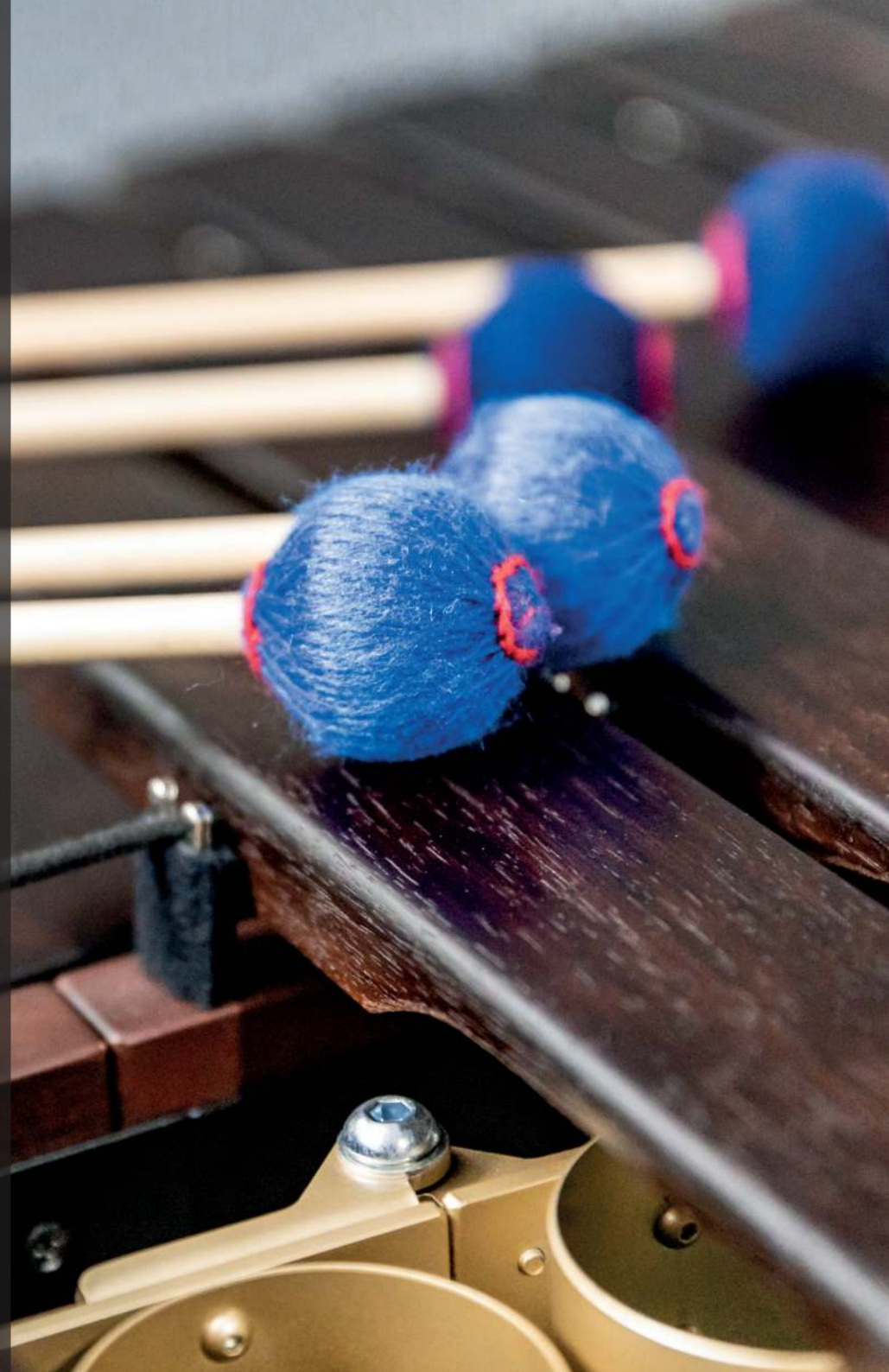

Maurice Ravel
Modéré from Sonatine, M. 40

One hundred francs for no more than seventy-five bars, that was the incentive of a competition instigated by a French newspaper in 1903. The challenge: an opening movement for a sonata for solo piano, specifically written in the key of F-sharp minor. A pseudonym was compulsory. A certain Verla, rather an obvious anagram, made a contribution also. It didn't make Ravel the winner, but he kept tinkering with it. It came to a première in 1906 and although it did not only gain favourable criticism, it has remained one of Ravel's personal favourites. He freely admitted that the piece suited his personal piano skills better than the more challenging Gaspard de la Nuit. He dedicated the piece to his friends Ida and Cipa Godebski, to whose children he would later dedicate Ma Mère l'Oye.

Maurice Ravel
Menuet sur le nom d'Haydn, M. 58

Ravel, like Debussy, is often labelled as an impressionist, but he can equally be labelled as a neoclassicist. To him, the forms and styles from baroque and classicism were an unfailing source of inspiration. So, when in 1909 the 100th anniversary of the death of Joseph Haydn was celebrated, a 'happy-birthday-minuet' seemed appropriate.
But it didn't become a minuet according to the rules of style and form. The expected courtly style and the usual Trio are omitted by the composer. It rather is Ravel's impression of a minuet. There is no doubt about Haydn's presence though, as his name is intertwined – like musical DNA – in the structure of the music. The name Haydn, the letters used as coded notes, appears in all sorts of variations, like inversion and retrograde. As a result, this minuet sounds more like a dreamy waltz, that never seems to musically hit the ground. It is Ravel's transparent reflection on Haydn as a phenomenon and his musical inheritance running through the composers own musical DNA.

Sipke Hoekstra
(translated by Ronald Slager)

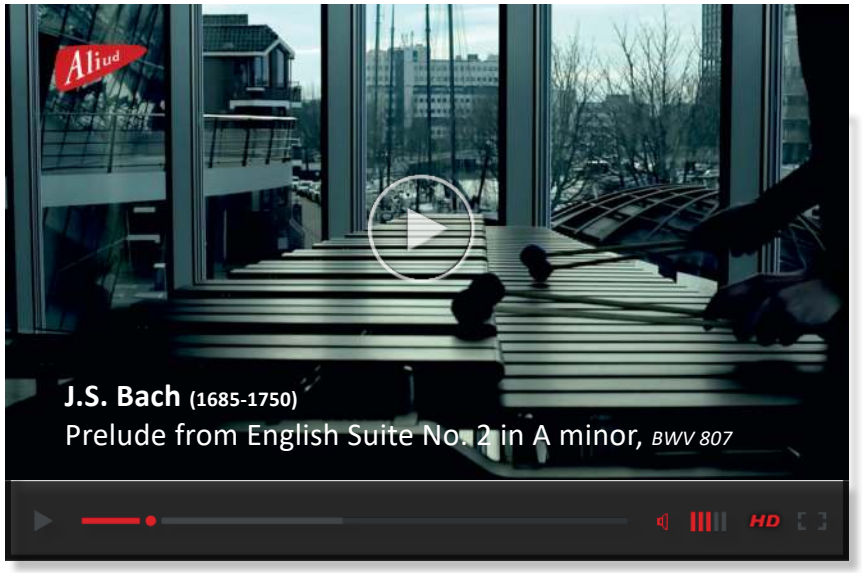

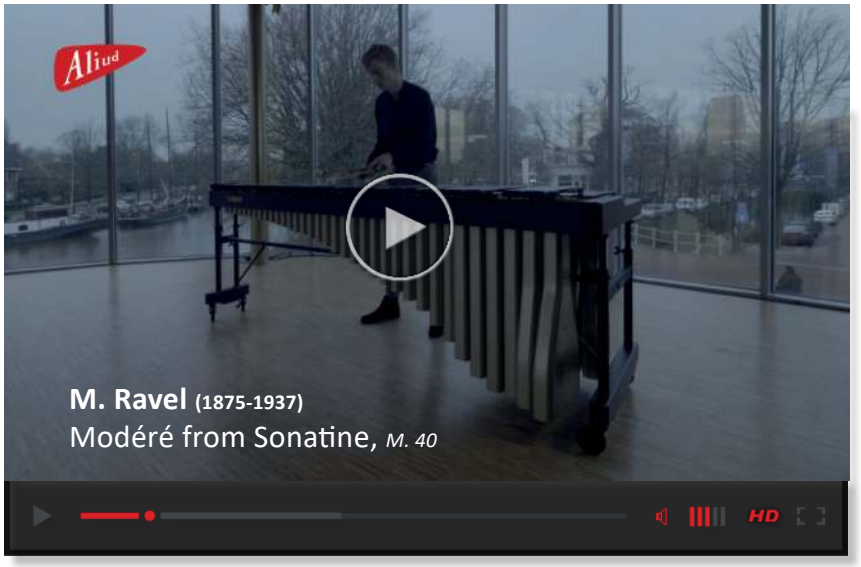

VIDEOS

Arjan Jongsma Live Performances

The videos presented here were recorded on December 28th, 2019 at the Stadsschouwburg De Harmonie in Leeuwarden. If your device is connected to the internet you can view these videos by clicking on the play button.

M. Ravel (1875-1937)
Menuet sur le nom d'Haydn, *M. 58*

J.S. Bach (1685-1750)
Prelude from the English Suite No. 2 in A minor, *BWV 807*

M. Ravel (1875-1937)
Modéré from the Sonatine, *M. 40*

VOORWOORD

De pianistische benadering van marimba spelen

Het bespelen van de marimba vanuit een pianistische aanpak is een voortdurende muzikale ontwikkeling. De gerespecteerde leraar van Leigh Howard Stevens, Vida Chenoweth (1928-2018), neigde reeds naar een speelstijl die we nu een pianistische benadering noemen: een bewuste keuze voor frasering en verfijnde expressie als de basis voor interpretatie. In tegenstelling tot steeds meer virtuositeit en extremere dynamiek, is de pianistische benadering een delicater pad dat leidt tot meer muzikale diepgang in het bespelen van de marimba.

Gedurende meerdere generaties hebben marimbaspelers gezamenlijk gezocht naar een touché dat deze diepgang en verfijning mogelijk maakt. Arjan Jongsma heeft op 25-jarige leeftijd als jongste van zijn generatie de hoogste graad van verfijning tot nu toe weten te bereiken met zijn interpretaties van luit- en pianomuziek. Een ontwikkeling die hij gedurende zijn studie aan het Conservatorium van Amsterdam heeft nagestreefd en doorgemaakt. De marimbaklas in Amsterdam heeft meerdere grote namen van marimbaspelers voortgebracht, waaronder Theodor Milkov, met wie Arjan samenwerkte tijdens een zomercursus waarbij deze nieuwe ideeën met een groeiend aantal marimbaspelers werd gedeeld.

Door het gebruik van een pianistische techniek, gebaseerd op de speelmethode van Moeller die erop is gericht om meerdere noten in één slag te spelen met slechts één pols- of armbeweging, is Arjan erin geslaagd de muziek zo te fraseren dat het klinkt als een strijker die legato speelt. Deze vloeiende muzikale lijnen maken een zeer subtiel marimbaspel mogelijk, vol van expressie en verbeelding.

De werken van Bach en Ravel klinken alsof de componisten ze hebben geschreven voor de marimba, zo toepasselijk klinkt het instrument in de interpretatie van deze muziek. Het nieuwe werk van Sipke Hoekstra, Clio's Patchwork, Fantasia for Marimba (een zeer welkome aanwinst voor het repertoire) bevestigt de mogelijkheden van de marimba als een volwaardig solo-instrument. Met dit nieuwe werk op deze cd en op het concertpodium lijken de toekomstige speelmogelijkheden voor de marimba eindeloos.

Luisterend naar deze opnamen moge het duidelijk zijn dat we op de drempel van een nieuw tijdperk staan waar het de uitvoering klassieke meesterwerken op de marimba betreft. Tegelijkertijd vormen nieuwe composities door componisten met een scherp oor voor frasering en klankkleur een verleiding voor het oor en een bevestiging van de schoonheid van het hout dat door de marimbaspeler wordt aangeraakt.

Peter Prommel - *Professor Hochschule für Musik Detmold & Conservatorium van Amsterdam*

GRENZEN *verleggen*

Ravel op marimba Het idee om een cd te maken met repertoire van twee van mijn favoriete componisten dateert van enkele jaren geleden toen ik studeerde voor mijn master aan het Conservatorium van Amsterdam. Tijdens die periode ontdekte ik het spelen van werken van Ravel op marimba. Eerst met het Colori Ensemble, waarmee we een arrangement speelden van Ma Mère l'Oye, waarbij ik tot de conclusie kwam dat de klank van de marimba perfect past bij het impressionistische klankbeeld van de muziek van Ravel. Dat was voor mij een reden om een aantal van zijn werken voor piano solo uit te proberen op de marimba, wat resulteerde in het spelen van Menuet sur le nom d'Haydn en Sonatine. Er waren nauwelijks aanpassingen nodig in de partituur om deze werken te kunnen spelen, afgezien van een paar akkoorden die ik moest reduceren tot vier stemmen. Een andere grappige aanpassing was dat ik voor de laatste noot in Sonatine een xylofoontoets moest toevoegen aan de marimba, omdat die specifieke toon niet op een vijf-octaafs-marimba zit.

Concert voor de linkerhand Als je in het oeuvre van Ravel duikt, kun je natuurlijk niet om het pianoconcert voor de linkerhand heen. Een van mijn doelen is om zoveel mogelijk muzikale kleuren te laten horen op de marimba. Om dit te kunnen doen, zijn er werken nodig die zich daarvoor lenen en ik ontdekte dat het concert voor de linkerhand de grenzen en mogelijkheden van het kleurenpalet op de marimba nog verder kon verleggen. Variërend van prachtig vloeiende legato lijnen in de slotcadens, korte militaristische noten in het allegro tot krachtige, zware motieven in de eerste cadens. In de bewerking voor marimba, fluit/piccolo, hobo/althobo, cello en piano hebben we geprobeerd de orkestklank

na te bootsen in een kamermuzieksetting. Een groot voordeel van deze bewerking is dat je als marimbaspeler het volledige dynamische spectrum van de marimba kunt gebruiken zonder over de grenzen van de mogelijkheden van het instrument heen te gaan. Met een klein ensemble is het namelijk gemakkelijker om een goede balans te realiseren.

Polyfoon repertoire Waar het spelen van werken van Ravel relatief nieuw voor me was, is het spelen van de muziek van Bach op marimba een vast onderdeel geweest vanaf dag één van mijn studie. Sinds een aantal decennia is het gebruikelijk om de prachtige suites voor cello op marimba te spelen, wat ik dan ook veelvuldig heb gedaan, en nog steeds doe. Hoewel ik in mijn interpretatie veel gebruik maak van speelmanieren die voor strijkers gebruikelijk zijn, is de marimba zelf voor mijn gevoel nauwer verwant aan het klavecimbel of het Lautenwerck. Met recent ontwikkelde technieken en speelstijlen wordt het mogelijk om meer en meer werken voor die instrumenten op marimba te spelen. Daarom besloot ik om me tijdens mijn masteropleiding te specialiseren op dit onderwerp en een manier te vinden die voor mij als speler werkt. Naast het feit dat het me uitdaagde om met behulp van rotatie- en Moellertechniek deze polyfone structuren te spelen, resulteerde het in het focussen op meer expressie en nuance in mijn frasering door het ontwikkelen en aanpassen van het touché.

Nieuwe perspectieven Het mooie van het spelen van bewerkingen is dat je als speler wordt gedwongen je spel te verbeteren, zowel qua techniek als muzikaal. Het verlegt je eigen grenzen en biedt vervolgens meer en nieuwe mogelijkheden voor hedendaagse componisten om voor marimba te schrijven. Clio's Patchwork van Sipke Hoekstra werd geschreven met dit idee in het achterhoofd. Gedurende de samenwerking met Sipke liet ik hem deze nieuwe mogelijkheden, die vaak worden omschreven als een 'pianistische benadering', zien en horen. Ik was op zoek naar een werk dat, naast het etaleren van deze pianistische benadering, een brug kon vormen tussen Bach en Ravel door contrapunt en impressionisme met elkaar te verbinden op een moderne manier. Gecombineerd met de bewerkingen van de muziek van Bach en Ravel, vat het voor mij precies het concept van deze cd samen: het bieden van nieuwe perspectieven voor de marimba.

Arjan Jongsma

OVER
het repertoire

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Luit Suite in e, BWV 996

Heeft u ooit gehoord van een Lautenwerck? Waarschijnlijk niet. Er is wereldwijd geen enkel origineel exemplaar van overgeleverd. Toch was het één van de favoriete toetsinstrumenten van Bach, die er ten tijde van zijn dood twee bezat. Wat het is? Kort door de bocht: je ziet een klavecimbel, je hoort een luit. De klankkast is rond, als bij de luit en de snaren zijn niet van metaal maar van darm, zodat ook de klank ronder is – en warmer. Ook weer als bij een luit.

Veel onderzoekers menen daarom dat Bach zijn luitsuites helemaal niet schreef voor luit, maar juist voor dat hem zo dierbare toetsinstrument, het Lautenwerck. Dat wordt extra aannemelijk door het feit dat hij ze niet optekende in luittabulatuur maar in reguliere klaviernotatie. Een ander argument is de toonsoort, e klein, die uitvoering bemoeilijkt op de luiten van die tijd.

De marimba is uitstekend geoutilleerd om juist die warme, ronde klank die Bach in gedachten had te produceren. Let vooral op de diepte en warmte in de lage registers, die wonderwel correspondeert met wat we zo waarderen aan luiten.

Sipke Hoekstra (1976)
Clio's Patchwork, Fantasia for Marimba

Deze Fantasia voor marimba werd geschreven in opdracht van en opgedragen aan Arjan Jongsma. We horen Clio, de muze van de lofzang, het heldendicht en de geschiedenis, aan het werk. Ze naait een lappendeken van stofjes uit heden en verleden. Op kleurige, contrasterende vlakken worden thema's en motieven afgebeeld, die elders op de deken, in gevarieerde vorm, terugkeren. Het resultaat is een luisterlandschap waarin contrapunt, impressionisme en minimalisme samenvloeien. Zoals verleden en heden dat immers ook doen.

Uitgangspunt is een nieuwe marimbatechniek, waarin Jongsma pioniert. Die maakt het mogelijk de marimba te benaderen als een piano, waardoor veel nieuw repertoire ontsloten wordt voor dit bijzondere instrument. Clio's Patchwork etaleert deze techniek en is tegelijkertijd Clio's lofzang op de marimba én het kunnen van Arjan en zijn medepioniers.

Maurice Ravel (1875-1937)
Pianoconcert voor de linkerhand in D, M. 82
(bewerking voor marimba solo en ensemble)

Paul Wittgenstein had alles mee. Hij groeide op in een zeer vermogend gezin, waar grote namen als Brahms en Mahler regelmatig te gast waren en bleek ook zelf over een uitzonderlijk muzikaal talent te beschikken. Zijn pianistendebuut maakte hij in Wenen, in 1913, aan de broeierige vooravond van de Eerste Wereldoorlog. De oorlog torpedeerde bruut zijn toekomstdromen: zijn arm werd doorboord door een sluipschutter en moest geamputeerd. Het familievermogen stelde hem echter in staat de beroemdste componisten van die tijd een opdracht te verstrekken voor het schrijven van een concert voor piano linkshandig. Ravels bijdrage is het bekendst: hét pianoconcert voor de linkerhand. Hij schreef het in de jaren 1929-'31, middenin het Interbellum, die luidruchtige stilte waarvan iedereen wel wist dat ze een volgende storm preludeerde. Onwillekeurig voel je daarom de naweeën van die vorige, verschrikkelijke storm en tegelijkertijd is het of Ravel voorvoelde dat de wereld al snel door een nóg vernietigender storm geteisterd zou worden. Ravel probeert her en der zorg weg te nemen, met passages vol troost, hoop en optimisme. Maar de onrust overheerst.

Het concert is verbluffend in virtuositeit ('hoor ik echt maar één hand?'), rijk in contrast en aansprekend in muzikale taal. Het wordt dan ook nog steeds met grote regelmaat uitgevoerd, zoals hier in een treffende bewerking voor marimba, fluit, hobo, cello en piano. De laatste nu in een begeleidende capaciteit. En: twee handen obligaat.

Johann Sebastian Bach
Prelude uit Engelse Suite nr. 2 in a, BWV 807

Hoe Engels zijn eigenlijk die Engelse Suites? Bekend is dat Bachs Franse Suites in vorm en stijl meer Italiaans dan Frans zijn - is ook hier scepsis op z'n plek? Op één van de vroege manuscripten van deze suites, een bundel van zes, schreef Johann Christian, Bachs jongste zoon, 'Fait pour les Anglois', een aanwijzing dat er wel degelijk een link ligt met Engeland. Bachs 'oerbiograaf' Forkel begreep van Bachs zoons dat ze geschreven werden voor een 'gedistingeerd Engelsman'. Wat vaststaat: Bach raakte in diezelfde periode geïnspireerd door een bundel van eveneens zes klaviersuites van de in Londen opererende Fransman Charles Dieupart. Dat weten we, omdat Bach deze suites tussen 1709 en 1714 overschreef. Een link met Engeland ligt dus voor de hand. Een distincte Engelse stijl bestond in die tijd niet. Ja, er was nog de krachtige muziek van de toen al een generatie geleden gestorven Purcell, maar invloeden uit Duitsland en Italië domineerden. De energieke prelude van de tweede Engelse suite sluit daar goed bij aan. Concerto-elementen worden afgewisseld

met contrapuntisch hoog geladen structuren die we kennen van bóven de Alpen. Bach die virtuoos Duitse en Italiaanse elementen bijeenbrengt voor een Franse Engelsman. Engels genoeg, toch?

Maurice Ravel
Modéré uit Sonatine, M. 40

Honderd francs voor niet meer dan vijfenzeventig maten, dat was het incentive van een prijsvraag in een Franse krant in 1903. De uitdaging: een eerste deel voor een sonate voor pianosolo, specifiek in de toonsoort fis te schrijven. En een pseudoniem was verplicht. Zekere Verla, het anagram was weinig verhullend, zond óók een stuk in. Ravel won er niet mee, maar hij bleef er nog wel een poosje aan sleutelen. In 1906 kwam het tot een première en hoewel de kritieken op het werkje niet onverdeeld positief waren, is het altijd een van Ravels persoonlijke favorieten gebleven. Hij bekende ook ruiterlijk dat het werk in vereiste techniek ook beter aansloot bij z'n eigen skills dan bijvoorbeeld het virtuozere Gaspar de la Nuit.Hij droeg het op aan zijn vrienden Ida en Cipa Godebski, aan wiens kinderen hij later Ma Mère l'Oye zou opdragen.

Maurice Ravel
Menuet sur le nom d'Haydn, M. 58

Ravel wordt, met Debussy, vaak bestempeld als 'impressionistisch' componist, maar was net zozeer neoclassicus. Stijlen en vormen uit barok en classicisme waren voor hem onuitputtelijke bronnen van inspiratie en toen in het in 1909 honderd jaar geleden was dat Haydn de wereld ontviel, leek een 'verjaardagsmenuet' dan ook een logische geste. Maar een 'menuet', naar de letter, werd het niet; de hoffelijke stijl die je verwacht blijft uit en ook het bij menuetten gebruikelijke Trio laat Ravel achterwege. Veeleer is er sprake van Ravels 'impressie' van een menuet. Haydns aanwezigheid staat echter niet ter discussie. Zijn naam is, als DNA, verstopt in de noten, door Ravel met letters geduid, en komt in allerlei variaties, zoals in omkering en in kreeftgang, terug. Het resultaat is eigenlijk meer een dromerige wals, waarbij geen noot de aarde raakt. Ravels transparante reflectie op het fenomeen Haydn en hoe diens DNA door zijn eigen muzikale nalatenschap vloeit.

Sipke Hoekstra

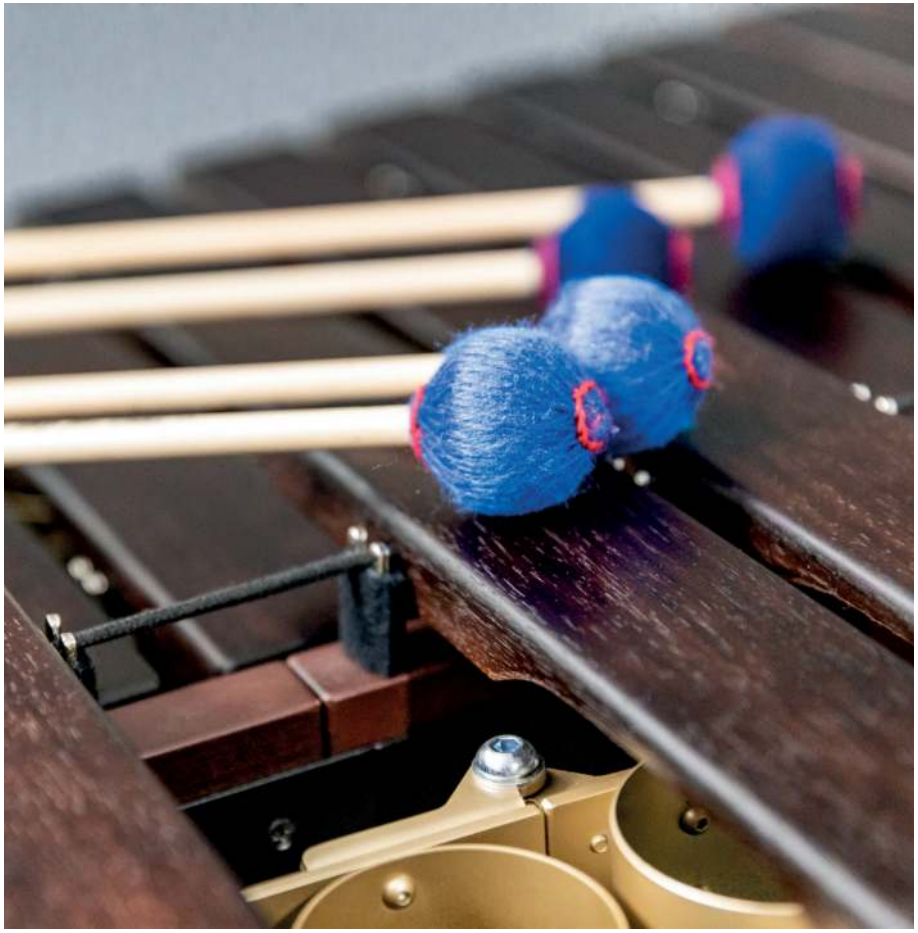

ARJAN JONGSMA

Biography

Arjan Jongsma {1995) has been performing at various concert venues since the age of 12. During his career to date he has performed at the International Chamber Music Festival Schiermonnikoog, Festival Wonderfeel 's-Graveland, Bach Festival Dordrecht and the International Chamber Music Festival Utrecht. Furthermore he has performed as a soloist with orchestras including the Residentie Orchestra, Noordpool Orchestra, Philips Symphony Orchestra, Dutch Theater Orchestra, Youth Orchestra of the Netherlands and the Haydn Youth String Orchestra. In addition, as a freelance orchestral musician, Arjan has substituted with the Royal Concertgebouw Orchestra (timpani), RCO Brass (timpani), Ballet Orchestra (percussion) and various other orchestras and is associated as a timpanist with the Nieuwe Philharmonie Utrecht.

During his studies he has won many awards including 1st price during the National Finals of the Prinses Christina Concours in The Hague, the KPMG Pressprize, the Rubens Kwartet Prize, the Accelerando Classic Award and the jury and audience prize at the Haydn Music

frysk muzyk argyf dbieb

Sena

Groningen. Arjan is a member of the Colori Ensemble and with this ensemble he could be heard on the Dutch radio and seen on the Dutch television show ‘Vrije Geluiden’. The Colori Ensemble has been performing concerts throughout the Netherlands including venues like the Recital Hall and Mirror Hall of the Concertgebouw. Arjan is a teacher at the Percussion Friends-Sweelinck Academy at the Conservatorium van Amsterdam. In 2017, 2018, 2019 and 2020 (online) he gave lessons and recitals during the International Marimba Summer Camp of Theodor Milkov in Greece and was teaching during the Percussion Friends Chamber Music Academy in 2017, 2018 en 2020 (online).

Arjan plays a Yamaha YM-5100 marimba, which has been made possible by the Prince Bernhard Culture Fund and Stichting Eigen Muziekinstrument. He obtained his Bachelor’s and Master’s degree, with specialization marimba and timpani, at the Conservatorium van Amsterdam. Arjan Jongsma is a Yamaha Artist.

More information visit: www.arjanjongsma.nl

ARJAN JONGSMA

Biografie

Al vanaf zijn 12 e jaar was Arjan (1995) regelmatig te zien en te horen op de landelijke podia. Hij gaf marimba-recitals op het Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog, Festival Wonderfeel 's-Graveland, Bach Festival Dordrecht en het Internationaal Kamermuziekfestival Utrecht. Verder was hij solist bij orkesten als het Residentie Orkest, Noordpool Orkest, Philips Symfonie Orkest, Nederlands Theater Orkest, JeugdOrkest Nederland en het Haydn Jeugd Strijkorkest. Arjan remplaceerde o.a. in het Koninklijk Concertgebouw Orkest (pauken), RCO Brass (pauken) en het Balletorkest (slagwerk). Hij is als paukenist verbonden aan de Nieuwe Philharmonie Utrecht.

Tijdens zijn studie won hij vele prijzen zoals een 1e prijs tijdens de Nationale Finale van het Prinses Christina Concours in Den Haag, de KPMG Persprijs, de Rubens Kwartet Prijs, de Accelerando Classic Award van de Arnhemse Vereniging Voor Kamermuziek, de Stimuleringsprijs Muziek van gemeente Smallingerland en de jury- en publieksprijs op het Haydn Muziek Festival 2007 in Groningen. Arjan maakt deel uit van het Colori Ensemble waarmee hij te horen was op Radio 4 en te zien in Vrije Geluiden van de VPRO. Met dit ensemble gaf hij concerten door het hele land in o.a. de Kleine Zaal en Spiegelzaal van het Concertgebouw, Nieuwe Kerk Den Haag en Stadsschouwburg De Harmonie Leeuwarden. Arjan is docent aan de Percussion Friends-Sweelinck Academie op het Conservatorium van Amsterdam. In 2017, 2018, 2019 en 2020 (online) verzorgde hij lessen en recitals tijdens het Marimba Summer Camp van Theodor Milkov in Griekenland en was docent op de Percussion Friends Chamber Music Academy in 2017, 2018 en 2020 (online).

Arjan speelt op een Yamaha YM-5100A marimba, mede mogelijk gemaakt door het Prins Bernhard Cultuurfonds en Stichting Eigen Muziekinstrument. Hij behaalde zijn Bachelor en Master of Music aan het Conservatorium van Amsterdam, met als specialisatie pauken en marimba. Arjan Jongsma is een Yamaha Artiest.

Ga voor meer informatie naar:
www.arjanjongsma.nl

All tracks marimba solo repertoire:
Arjan Jongsma
Ravel Concerto for the Left Hand:
Arjan Jongsma with the Colori Ensemble
Colori Ensemble
Rianne Jongsma: flute, piccolo
Wilma Jongsma: oboe, English horn
Wytske Holtrop: cello
Frans Douwe Slot: piano

Recorded: March 20, 21, 27 & 28, 2021
Recording location: Johannes Church, Oosthem
Recorded and produced by: Jos Boerland
Mastering by: Jos Boerland
Liner notes: Peter Prommel, Arjan Jongsma, Sipke Hoekstra
Translations: Ronald Slager
Graphic design & Art-work: Andrew Read | DQB Media
Photography: Foppe Schut

Aliud

© + ℗ 2021 Aliud Records
All Rights Reserved
ACD OB 115-2

Also Available on ALIUD:

ACD BJ 107-2

ACD BL 083-2